

drøftet, men indlæggene fulgte stort set det tidligere mønster. Mens næsten alle afroasiatiske, latinamerikanske og østeuropæiske lande fandt, at en juridisk formulering af begrebet aggression var mulig og ville være en vigtig vejledning for Sikkerhedsrådet og et betydningsfuldt bidrag til opretholdelse af freden, var man på vestligt hold fortsat i tvivl om værdien af en definition og om udsigterne til at finde frem til en formulering, som ville opnå den nødvendige tilslutning. 6. udvalg syntes dog at være enig om, at den Sikkerhedsråds tillagte kompetence ikke måtte anfægtes, og at en definition kun ville være af værdi, dersom den var acceptabel for et overvældende flertal af medlemslandene, herunder Sikkerhedsrådets faste medlemmer.

Der var ligeledes enighed om, at det var FN-pagtens aggressionsbegreb, der skulle defineres, men der var uenighed om, hvilket begreb der skulle formuleres; var det f. eks. artikel 39's „aggressionshandling“ eller artikel 51's „væbnet angreb“ (i den franske version: „væbnet aggression“) med de deraf følgende konsekvenser for fastlæggelsen af retten til selvforsvar. Videre var der uoverensstemmelse om, hvorvidt definitionen skulle omfatte „indirekte aggression“, og hvorvidt dette begreb alene vedrørte væbnet infiltration, kommandoaktioner og sabotagehandlinger eller også økonomisk, politisk og ideologisk undergravende virksomhed. Der var fremdeles delte meninger om, hvorvidt der skulle tilstræbes en blot objektiv beskrivelse af aggressionshandlinger, eller hvorvidt også subjektive elementer (hensigt, forsæt) skulle indgå i definitionen. Endelig var der uenighed om, hvorvidt alene aggression begået af stater mod andre stater eller om også aggression udøvet af eller imod andre end statsligt organiserede enheder burde omfattes af begrebet.

De fleste vestlige talere kritiserede ikke blot på teoretisk grundlag de hidtil fremkomne definitionsforslag, men tog tillige skarpt til orde mod Sovjetunionens med fleres aggression mod Tjekkosllovakiet, der udgjorde et bevidst og skamløst brud på folkerettens og FN-pagtens principper, Sovjetunionens egne definitionsforslag samt ikke-angrebspagten af 1933 mellem Sovjetunionen og Tjekkosllovakiet. Det var formålsløst at fortsætte bestræbelserne på at de-

finere aggression, så længe Sovjetunionen uden forsøg på juridisk argumentation blot afviste, at den stedfundne invasion var aggression, og ifølge en vilkårlig opstillet tese med de farligste konsekvenser undtog „socialistiske lande“ fra FN-pagtens almenlydige principper og bestemmelser. De ikke-vestlige talere koncentrerede sig om generelle indlæg, idet dog nogle få latinamerikanske og asiatiske lande kom med klare hentydninger til hændelserne i Mellemøsten.

I sine replikker søgte den sovjetiske repræsentant ikke direkte at imødegå de vestlige lande, men i mangel af modargumenter benyttede han sig af det groveste sprog.

Foruden begivenhederne i Tjekkosllovakiet var det næsten udelukkende forholdene i Mellemøsten der blev bragt ind i diskussionen og benyttet som eksempel på aggressionshandlinger.

III. Resolutionen.

Det fremgik af debatten, at der var stort flertal for, at særudvalget skulle fortsætte sit arbejde. 24. afroasiatiske og latinamerikanske lande samt Spanien og Jugoslavien fremsatte et resolutionsforslag, ifølge hvilket særudvalget så tidligt som muligt i 1969 skulle genoptage sit arbejde i henhold til sit hidtidige mandat. Ved en afstemning i 6. udvalg den 26. november 1968 blev forslaget vedtaget med stemmetallene 74-0-16. Danmark og Norge afstod sammen med de fleste vestlige lande, medens bl. a. Canada, Finland, Frankrig, Sverige og Østrig stemte for.

Plenarforsamlingen vedtog den 18. december 1968 den af 6. udvalg anbefalede resolution med stemmetallene 71-0-16 (res. 2420). De 16 lande, der afstod, var de samme, som afholdt sig fra at stemme i udvalget.

Forinden afstemningen fremkom USA's repræsentant med en udtalelse, ifølge hvilken han fandt det beklageligt og uforståeligt, at 6. udvalgs beretning ikke indeholdt et fyldestgørende sammendrag af de juridiske betragtninger, som var fremsat i udvalget som følge af den nylige invasion af Tjekkosllovakiet og af den nye sovjetiske doktrin om eksistensen af to forskellige folkeretlige systemer: et, hvori FN-pagten fandt anvendelse og et andet, hvori pagten ikke var anvendelig.

6. udvalgs beretning: A/7402.